

Sønderborg Forsyning Holding A/S

Ellegårdvej 8
6400 Sønderborg
CVR-nr. 32286909

Årsrapport 2016

Godkendt på selskabets generalforsamling, den 23.05.2017

Dirigent

Navn: Erik Renner

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
Virksomhedsoplysninger	1
Ledelsespåtegning	2
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	3
Ledelsesberetning	6
Koncernens resultatopgørelse for 2016	13
Koncernens balance pr. 31.12.2016	14
Koncernens egenkapitalopgørelse for 2016	16
Koncernens pengestrømsopgørelse for 2016	17
Koncernens noter	18
Modervirksomhedens resultatopgørelse for 2016	25
Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2016	26
Modervirksomhedens egenkapitalopgørelse for 2016	28
Modervirksomhedens noter	29
Anvendt regnskabspraksis	32

Virksomhedsoplysninger

Virksomhed

Sønderborg Forsyning Holding A/S
Ellegårdvej 8
6400 Sønderborg

CVR-nr.: 32286909
Hjemsted: Sønderborg
Regnskabsår: 01.01.2016 - 31.12.2016

Telefon: 88435300
Telefax: 88435301
Hjemmeside: www.sonfor.dk
E-mail: info@sonfor.dk

Bestyrelse

Svend Erik Petersen, formand
Jan Rytkjær Callesen, næstformand
Peter Erik Hansen
Frode Sørensen
Preben Storm
Erik Andersen Petz
Henrik Erling Lundsgaard
Kim Rene Olsen
Reidun Wik Kaad
Jeppe Lorenzen

Direktion

Lars Blædel Riemann

Revisor

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Egtved Allé 4
6000 Kolding

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 01.01.2016 - 31.12.2016 for Sønderborg Forsyning Holding A/S.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2016 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2016 - 31.12.2016.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Sønderborg, den 22.05.2017

Direktion

Lars Blædel Riemann

Bestyrelse

Svend Erik Petersen
formand

Frode Sørensen

Henrik Erling Lundsgaard

Jeppe Lorenzen

Jan Rytkjær Callesen
næstformand

Preben Storm

Kim Rene Olsen

Peter Erik Hansen

Erik Andersen Petz

Reidun Wik Kaad

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i Sønderborg Forsyning Holding A/S

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Sønderborg Forsyning Holding A/S for regnskabsåret 01.01.2016 - 31.12.2016, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2016 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2016 - 31.12.2016 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Fremhævelse af forhold i regnskabet

Uden at modificere vores konklusion gør vi opmærksom på, at der som beskrevet i note 2 er usikkerhed vedrørende fastlæggelse af koncernens skattemæssige indgangsværdier på materielle anlægsaktiver og dermed opgørelse og indregning af aktuel og udskudt skat.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

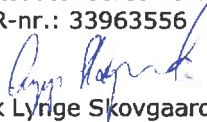
Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Kolding, den 22.05.2017

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr.: 33963556

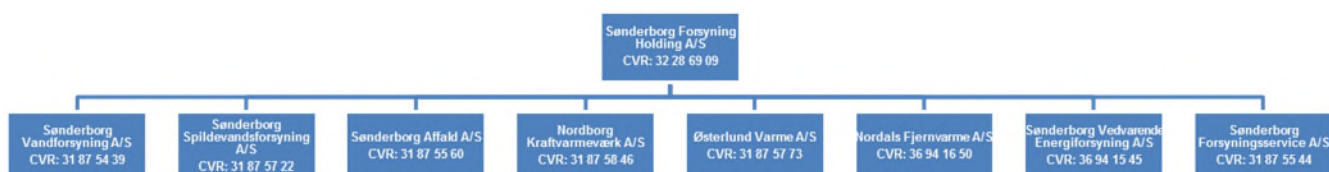

Erik Lyng Skovgaard Jensen
statsautoriseret revisor

Søren Lykke
statsautoriseret revisor

Ledelsesberetning

	2016 t.kr.	2015 t.kr.	2014 t.kr.	2013 t.kr.	2012 t.kr.
Hoved- og nøgletal					
Hovedtal					
Nettoomsætning	280.217	282.080	267.400	294.374	299.671
Bruttoresultat	42.301	44.889	30.618	53.820	56.456
Driftsresultat	19.949	22.907	9.614	34.412	36.203
Resultat af finansielle poster	(2.920)	(4.876)	(2.674)	(2.089)	1.333
Årets resultat	14.835	16.107	525	27.368	32.906
Samlede aktiver	2.499.044	2.469.467	2.404.093	2.372.653	2.343.114
Investeringer i materielle anlægsaktiver	126.382	151.366	130.512	142.642	162.769
Egenkapital ekskl. minoriteter	2.151.833	2.135.373	2.119.266	2.118.739	2.100.407
Gennemsnitligt antal medarbejdere (stk.)	126	128	129	124	125
Nøgletal					
Soliditetsgrad (%)	86,1	86,5	88,2	89,3	89,6

Koncernoversigt

Hoved- og nøgletal er defineret og beregnet i overensstemmelse med Den Danske Finansanalytikerforenings "Anbefalinger & Nøgletal 2015".

Nøgletal

Soliditetsgrad (%)

Beregningsformel

$$\frac{\text{Egenkapital ekskl. minoriteter} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$$

Nøgletal udtrykker

Virksomhedens finansielle styrke.

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet

Sønderborg Forsyning Holding A/S er moderselskab og varetager koncernledelsen for hele Sønderborg Forsyning koncernen.

Koncernen består af moderselskabet og følgende datterselskaber, jf. foranstående koncernoversigt:

- Sønderborg Vandforsyning A/S, ejerandel 100%
- Sønderborg Spildevandsforsyning A/S, ejerandel 100%
- Sønderborg Affald A/S, ejerandel 100%
- Nordborg Kraftvarmeværk A/S, ejerandel 100%
- Østerlund Varme A/S, ejerandel 100%
- Nordals Fjernvarme A/S, ejerandel 100%
- Sønderborg Vedvarende Energiforsyning, ejerandel 100%
- Sønderborg Forsyningsservice A/S, ejerandel 100%

Pr. 01.01.2017 er der stiftet et driftsselskab – Skodsbøl Deponi A/S - under holdingselskabet til varetagelse af driftsopgaverne på Skodsbøl deponi for Sønderborg Kommune. Afrapportering af selskabets aktiviteter vil fremgå af ledelsesberetningen for 2017.

Idegrundlag og målsætning

Sønderborg Forsyning er en multiforsyningskoncern, der ejer, producerer, driver og leverer forsyningsydelser.

De nuværende kerneopgaver er inden for produktion, distribution og levering af vand og varme, distribution og rensning af spildevand samt indsamling og bortskaffelse af dagrenovation og genbrugeligt affald.

Med afsæt i Sønderborg Forsynings værdigrundlag, er der i hver enkelt afdeling i koncernen udarbejdet en række målsætninger for arbejdet i 2016, til understøttelse af den overordnede strategi for koncernen.

Samtidigt er der på koncernniveau udarbejdet en forretningsplan for 2016 med udgangspunkt i de samme værdier.

Forretningsplanen fokuserer på tre overordnede områder: Forsyningssikkerhed, driftsoptimering og implementering af strategiske mål.

Forsyningssikkerhed skal sikre at Sønderborg Forsyning til stadighed kan opretholde forsyning og servicering af det moderne samfund på alle tidspunkter.

Driftsoptimering skal sikre, at Sønderborg Forsyning også er her i morgen. Optimering er tilpasning og beskrivelse af arbejdsgange og rutiner, og sikrer at der er truffet bevidste valg for de enkelte forretningsområder.

Implementeringen af de strategiske mål skal sikre at alle medarbejdere har klare mål og retningslinjer for deres daglige arbejde.

Ledelsesberetning

Under de 3 overordnede områder er der målsætninger for hver af de fire specifikke fokusområder:

Medarbejdere

Faglig udvikling	- Velkvalificerede medarbejdere
Personlig udvikling	- Motiverede medarbejdere
Arbejds miljø	- Attraktiv arbejdsplads

Teknologi

Udvikling	- Fremtidssikrede løsninger
Planlægning	- Veldokumenterede processer
IT	- Fælles data – Brugbar Information
Drift	- Bæredygtig driftsoptimering

Økonomi

Optimering	- Mest muligt for pengene
------------	---------------------------

Samfund

Miljø	- Bevidst bæredygtighed
Planlægning	- Være aktiv medspiller
Udvikling	- Vi går forrest
Kommunikation	- Konstruktiv dialog
Kunder	- Højt service- og informationsniveau

Forsyningssikkerhed

Overskriften forsyningssikkerhed skal forstås i sin bredeste forstand og dækker således over mere end den direkte fysiske daglige drift. Forsyningssikkerhed er også at virksomheden får sendt de rigtige regninger ud til de rigtige kunder, og er i stand til at hjælpe vores kunder hurtigt og effektivt ved enhver henvendelse.

Målsætning for Medarbejdere

Fortsat uddannelse og træning af medarbejdere så disse er i stand til at udføre deres opgaver kompetent, sikkert og effektivt.

Fortsat fokus på lederuddannelse og træning – det at bedrive ledelse.

Målsætning for Teknologi

Inden for it-området er der 3 fokusområder i 2016. Som tidligere er der en særlig indsats inden for it-sikkerhed. Der planlægges awareness kampagner, og øges teknologisk overvågning af de data der transmitteres over vores netværk.

Årets andet indsatsområde er inden for Business Intelligence, eller Brugbar Information, som vi har valgt at døbe projektet i Sønderborg Forsyning. Der etableres et datawarehouse med samling af centrale datakilder, for at udnytte de mange data vi allerede har tilgængelig.

Ledelsesberetning

Endelig vil alle arbejdsstationer i Sønderborg Forsyning blive opgraderet til seneste version af Microsoft Windows (10). Vi har ca. 130 pc'ere, så det er et omfattende projekt. Projektet omfatter også ny Officepakke, samt uddannelse af brugere.

Beredskabsplaner for vand, spildevand og affald – trænes, testes og evalueres. Der udarbejdes langsigtede strategiplaner for udviklingen af vores renseanlæg og vandværker.

Målsætning for Økonomi

Forretningsplan for kommende år med investeringsoversigt, samt budgetoversigt for de kommende 5 år udarbejdes.

Alle virksomhedens aftaler samles og evalueres for validitet og konkurrencedygtighed.

Fælles indkøb af drifts og forbrugsmidler aftales og organiseres med forsyningsselskaber i regionen.

Målsætning for Samfund

Kundeadgangen til virksomheden skal analyseres og det skal sikres at Kunden ved hvor man kan henvende sig med problemer. Der etableres en udbygning af de tekniske løsninger til selvbetjening for kunderne.

Det etablerede kundeforum bruges som afprøvning af ideer og tiltage inden disse igangsættes.

Driftsoptimering

Generelt skal Sønderborg Forsyning have fokus på optimering, samarbejde på tværs af afdelinger og stor-driftsfordele efter sammenlægningen. Værdistrømsanalyser bruges til en stadig driftsoptimering af processer og opgaver. Kerneprocesser identificeres og optimeres.

Vandselskaberne i virksomheden vil til stadighed blive udfordret på driften af Forsyningssekretariatets fastsættelse af prislofter for vand og spildevand. Det er derfor nødvendigt at indarbejde et stadigt fokus på optimering af driften, for at få så meget ud af vores driftsomkostninger som muligt og i bedste fald være i stand til at reducere disse.

Målsætning for Medarbejdere

Der skal arbejdes videre med at gennemgå alle driftsprocesser i virksomheden, for at sikre at opgaverne løses så hurtigt og enkelt som muligt.

Der skal arbejdes på at finde en måde hvorpå virksomhedens kundedata kan præsenteres og opdateres enkelt og smidigt – en kundeportal til fremtagning af kundedata. Specielt de driftsnære afdelinger skal styrkes i denne proces.

Der skal udarbejdes en medieplan til sikring af at de ønskede målgrupper for information bliver ramt i de rigtige medier. Øget fokus på effektiv udnyttelse af sociale medier indgår i denne plan.

Ledelsesberetning

Målsætning for Teknologi

Optimering af it-baserede løsninger – specielt med henblik på reduktion af antallet af forskellige systemer der skal bruges i dagligdagen og tilgængelighed af data for medarbejderne.

Målsætning for Økonomi

Kendskab til de interne forretningsprocesser bruges til at driftsdata samles og evalueres med henblik på kortlægning af optimeringspotentialer.

Der udarbejdes forretningsplan for 2017.

Målsætning for Samfund

Specificering af kundekrav og succeskriterier for det enkelte kundesegment: Kunde, kommune og erhvervs-virksomhed.

Måling af kundetilfredshed – mål 95% tilfredse kunder.

Kommunikationsplan for hele året – der tænkes i events og synliggørelse.

Udnyttelse af adgangen til et Kundeforum til at målrette og forenkle kommunikation med vores kunder.

Implementering af strategiske mål

Der er i strategiarbejdet 2014 udpeget fem fokusområder for det strategiske arbejde i Sønderborg Forsyning:

- Bedst i klassen
- CO2 neutralitet og energieffektivitet
- Fremtidens husholdningsaffald
- Strategiske samarbejder
- Den intelligente organisation

Målsætning for Medarbejdere

Udbredelse af de strategiske mål og omsætning til SMART mål for den enkelte afdeling og medarbejder.

SMART mål er: Specifikke, Målbare, Ambitiøse, Realistiske og Tidsbestemte.

Målsætning for Teknologi

It-løsningerne skal understøtte de strategiske fokusområder. Specielt Brugbar Information i forbindelse med den intelligente organisation vil være et væsentligt tiltag i 2016.

Målsætning for Økonomi

Implementeringen af de strategiske mål sikrer at vi fremadrettet bruger og investerer i de rigtige løsninger.

Der skal opstilles nøgletal for afdelinger og områder.

Der skal udarbejdes systemer til opsamling, opkoncentrering og deling af data.

Ledelsesberetning

Målsætning for Samfund

De fem fokusområder medvirker til at vi bibeholder et højt service- og informationsniveau, samtidigt med at vi er den aktive medspiller i vores dagligdag.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Årets drift har fokuseret på fortsat driftsoptimering. Derudover er der brugt mange ressourcer på separeringsprojekter og energieffektivisering.

Selskabernes strategi er blevet opdateret med en strategi for udbygningen og reovering af vandværker, sammenlægning og lukning af de mindre renseanlæg samt en strategi for den kommende udvikling af affaldsområdet.

Årets resultat blev et overskud før skat på 17.029 t.kr.

Oplysninger om ikke-finansielle forhold

Årsrapporten er aflagt efter driftsøkonomiske principper under hensyntagen til de særlige forhold, der gør sig gældende for "hvile i sig selv"-virksomheder. Det i årsrapporten præsenterede resultat og de indregnede værdier er ikke udtryk for selskabets takstmæssige resultat og værdier. Årsrapporten er ikke et takstmæssigt regnskab og kan således ikke anvendes som grundlag for godkendelse af takster eller evaluering af andre takstmæssige forhold.

Målsætningen for taksterne for 2016 var:

- Business as usual
- Takster i ro
- 5% lavere administrative omkostninger
- 3% lavere lønsum
- Strategiske mål

Dette blev indarbejdet i budgettet og opnået i 2016.

Usikkerhed vedrørende indregning og måling

I selskaberne Sønderborg Vandforsyning A/S og Sønderborg Spildevandsforsyning A/S er der usikkerhed ved indregning og måling af aktuel og udskudt skat. Der henvises til omtale i note 2 i koncern- og årsregnskabet.

Usædvanlige forhold, der har påvirket indregning og måling

Årsrapporten er ikke påvirket af usædvanlige forhold.

Forventet udvikling

Ledelsen forventer i 2017 et positivt resultat for koncernen på samme niveau med resultatet i 2016.

Særlige risici

Ledelsen vurderer, at der ikke er særlige forretningsmæssige eller finansielle risici, der ligger ud over, hvad der må anses for at være almindelige for branchen.

Ledelsesberetning

Miljømæssige forhold

Ledelsen vurderer, at koncernens aktiviteter ikke medfører negative påvirkninger af det eksterne miljø.

Begivenheder efter balancedagen

Der er fra balancedagen og frem til i dag ikke indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

Koncernens resultatopgørelse for 2016

	<u>Note</u>	<u>2016 t.kr.</u>	<u>2015 t.kr.</u>
Nettoomsætning		280.217	282.080
Produktionsomkostninger	3, 4	(237.916)	(237.191)
Bruttoresultat		42.301	44.889
Distributionsomkostninger		(164)	(151)
Administrationsomkostninger	3	(22.188)	(21.831)
Driftsresultat		19.949	22.907
Andre finansielle indtægter	5	1.633	2.211
Andre finansielle omkostninger	6	(4.553)	(7.087)
Resultat før skat		17.029	18.031
Skat af årets resultat	7	(2.194)	(1.924)
Årets resultat	8	14.835	16.107

Koncernens balance pr. 31.12.2016

	<u>Note</u>	<u>2016 t.kr.</u>	<u>2015 t.kr.</u>
Erhvervede immaterielle anlægsaktiver		2.841	4.262
Immaterielle anlægsaktiver	9	2.841	4.262
Grunde og bygninger		106.544	109.539
Produktionsanlæg og maskiner		2.227.919	2.180.981
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		27.201	30.793
Materielle anlægsaktiver under udførelse		24.400	32.124
Materielle anlægsaktiver	10	2.386.064	2.353.437
Anlægsaktiver		2.388.905	2.357.699
Fremstillede varer og handelsvarer		2.073	2.420
Varebeholdninger		2.073	2.420
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		22.615	15.616
Andre tilgodehavender		12.850	16.219
Periodeafgrænsningsposter	11	1.690	1.454
Tilgodehavender		37.155	33.289
Andre værdipapirer og kapitalandele		53.921	52.609
Værdipapirer og kapitalandele		53.921	52.609
Likvide beholdninger		16.990	23.450
Omsætningsaktiver		110.139	111.768
Aktiver		2.499.044	2.469.467

Koncernens balance pr. 31.12.2016

	<u>Note</u>	<u>2016 t.kr.</u>	<u>2015 t.kr.</u>
Virksomhedskapital		209.325	207.700
Reserve for ikke indbetalt virksomhedskapital		375	750
Øvrige lovpligtige reserver		1.871.739	1.871.739
Overført overskud eller underskud		70.394	55.184
Egenkapital		2.151.833	2.135.373
Udskudt skat	12	2.986	1.720
Andre hensatte forpligtelser	13	4.682	4.682
Hensatte forpligtelser		7.668	6.402
Gæld til realkreditinstitutter		169.310	141.469
Bankgæld		8.491	9.571
Reguleringsmæssige overdækninger	14	8.607	15.950
Langfristede gældsforpligtelser	15	186.408	166.990
Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	15	18.573	22.262
Bankgæld		60.531	61.155
Reguleringsmæssige overdækninger	16	800	0
Leverandører af varer og tjenesteydelser		39.830	46.805
Skyldig selskabsskat		3.745	6.858
Anden gæld	17	23.920	22.204
Periodeafgrænsningsposter	18	5.736	1.418
Kortfristede gældsforpligtelser		153.135	160.702
Gældsforpligtelser		339.543	327.692
Passiver		2.499.044	2.469.467
Begivenheder efter balancedagen	1		
Usikkerhed ved indregning og måling	2		
Eventualforpligtelser	20		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	21		
Dattervirksomheder	22		

Koncernens egenkapitalopgørelse for 2016

	Virksomheds- kapital t.kr.	Reserve for ikke indbetalt virksomheds- kapital t.kr.	Øvrige lovpligtige reserver t.kr.	Overført overskud eller underskud t.kr.
Egenkapital primo	207.700	750	1.871.739	55.184
Kapitalforhøjelse	1.625	0	0	0
Øvrige egenkapitalposterings	0	(375)	0	375
Årets resultat	0	0	0	14.835
Egenkapital ultimo	209.325	375	1.871.739	70.394
				I alt t.kr.
Egenkapital primo				2.135.373
Kapitalforhøjelse				1.625
Øvrige egenkapitalposterings				0
Årets resultat				14.835
Egenkapital ultimo				2.151.833

Koncernens pengestrømsopgørelse for 2016

	<u>Note</u>	<u>2016 t.kr.</u>	<u>2015 t.kr.</u>
Driftsresultat		19.949	22.907
Af- og nedskrivninger		93.936	90.156
Regulering af over- og underdækning		(10.926)	(751)
Ændringer i arbejdskapital	19	(4.458)	18.372
Pengestrømme vedrørende primær drift		98.501	130.684
Modtagne finansielle indtægter		1.633	2.211
Betalte finansielle omkostninger		(4.553)	(7.087)
Refunderet/(betalt) selskabsskat		(4.043)	(9.533)
Pengestrømme vedrørende drift		91.538	116.275
Køb mv. af materielle anlægsaktiver		(126.382)	(151.366)
Salg af materielle anlægsaktiver		1.240	3.403
Andre pengestrømme vedrørende investeringer		(1.312)	763
Pengestrømme vedrørende investeringer		(126.454)	(147.200)
Optagelse af lån		35.000	59.200
Afdrag på lån mv.		(7.545)	(7.450)
Kontant kapitalforhøjelse		1.625	0
Pengestrømme vedrørende finansiering		29.080	51.750
Ændring i likvider		(5.836)	20.825
Likvider primo		(37.705)	(58.530)
Likvider ultimo		(43.541)	(37.705)
Likvider ultimo sammensætter sig af:			
Likvide beholdninger		16.990	23.450
Kortfristet gæld til banker		(60.531)	(61.155)
Likvider ultimo		(43.541)	(37.705)

Koncernens noter

1. Begivenheder efter balancedagen

Der er fra balancedagen og frem til i dag ikke indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

2. Usikkerhed ved indregning og måling

I selskaberne Sønderborg Vandforsyning A/S og Sønderborg Spildevandsforsyning A/S er følgende afsnit om usikkerhed ved indregning og måling medtaget:

”Det er ved regnskabsaflæggelsen og afsættelse af udskudt skat lagt til grund, at udgangspunktet for opgørelsen af det skattemæssige grundlag for anlægsaktiverne svarer til de levetidsnedskrevne genanskaffelse-sværdier, som blev opgjort til brug for den reguleringsmæssige åbningsbalance pr. 1. januar 2010.

Det er SKAT's holdning, at det skattemæssige grundlag skal opgøres efter en tillempet DCF-model, som fører til lavere beløb. SKAT har efter en gennemgang af selskabets skattemæssige grundlag for anlægsaktiver reduceret de skattemæssige værdier for anlægsaktiverne. Selskabet har på linje med en række andre forsyningsselskaber påklaget SKAT's afgørelse til Landsskatteretten.

I 4 principielle sager har Landsskatteretten givet SKAT medhold i, at de kan anvende en DCF-model, men kritiserede SKAT's konkrete anvendelse af modellen.

Selskabet har ikke indregnet den udskudte skat baseret på SKAT's værdiansættelsesprincipper, da ledelsen vurderer, at der på nuværende tidspunkt stadig er væsentlig usikkerhed forbundet med SKAT's ansættelser, herunder den konkrete anvendelse af DCF-modellen. Usikkerheden medfører, at selskabet for nærværende ikke er i stand til at opgøre et beløb pålideligt med henblik på indregning.

Såfremt SKAT ender med at få medhold i sin afgørelse, vil der opstå forpligtelser for selskabet i form af en øget udskudt skat på 259,6 mio.kr., der – alt andet lige – over tid kan betyde en skattebetaling af samme størrelse.

Såfremt SKAT ikke ender med at få medhold i sin afgørelse, vil indeværende og tidligere års betalte skatter skulle reguleres som følge heraf, idet aktuel skat er indregnet på baggrund af SKAT's afgørelse.

Da aktuel skat kan indregnes i selskabets priser via et tillæg eller fradrag til selskabets indtægtsramme, vil en øget skatteforpligtelse eller en regulering af allerede betalte skatter ikke få væsentlig indflydelse på selskabets økonomiske stilling.”

Koncernens noter

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
3. Personaleomkostninger		
Gager og lønninger	49.057	50.116
Pensioner	7.574	7.443
Andre omkostninger til social sikring	922	968
Andre personaleomkostninger	1.691	1.620
	59.244	60.147
Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere	126	128
	Ledelses- vederlag 2016 t.kr.	Ledelses- vederlag 2015 t.kr.
Samlet for ledelseskategorier	1.522	1.488
	1.522	1.488

Vederlag til ledelsen er med henvisning til årsregnskabslovens § 98b, stk. 3, nr. 1 angivet samlet for to ledelseskategorier.

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
4. Af- og nedskrivninger		
Afskrivninger på immaterielle anlægsaktiver	1.421	1.421
Afskrivninger på materielle anlægsaktiver	91.060	87.784
Tab og gevinst ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver	1.455	951
	93.936	90.156
	2016 t.kr.	2015 t.kr.
5. Andre finansielle indtægter		
Renteindtægter i øvrigt	1.142	1.498
Dagsværdireguleringer	468	0
Øvrige finansielle indtægter	23	713
	1.633	2.211

Koncernens noter

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
6. Andre finansielle omkostninger		
Renteomkostninger i øvrigt	2.844	4.423
Dagsværdireguleringer	88	1.509
Øvrige finansielle omkostninger	1.621	1.155
	4.553	7.087
	2016 t.kr.	2015 t.kr.
7. Skat af årets resultat		
Aktuel skat	928	4.504
Ændring af udskudt skat	1.266	(1.060)
Regulering vedrørende tidligere år	0	(1.535)
Effekt af ændrede skattesatser	0	15
	2.194	1.924
	2016 t.kr.	2015 t.kr.
8. Forslag til resultatdisponering		
Overført resultat	14.835	16.107
	14.835	16.107
		Erhver- vede immaterielle anlægs- aktiver t.kr.
9. Immaterielle anlægsaktiver		
Kostpris primo		14.205
Kostpris ultimo		14.205
Af- og nedskrivninger primo		(9.943)
Årets afskrivninger		(1.421)
Af- og nedskrivninger ultimo		(11.364)
Regnskabsmæssig værdi ultimo		2.841

Koncernens noter

	Grunde og bygninger t.kr.	Produktionsanlæg og maskiner t.kr.	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar t.kr.	Materielle anlægsaktiver under udførelse t.kr.
10. Materielle anlægsaktiver				
Kostpris primo	130.426	2.671.603	73.272	32.124
Overførsler	1.317	36.092	1.215	(38.624)
Tilgange	539	91.049	3.231	31.563
Afgange	0	(2.743)	(794)	(663)
Kostpris ultimo	132.282	2.796.001	76.924	24.400
Af- og nedskrivninger primo	(20.887)	(490.622)	(42.479)	0
Årets afskrivninger	(4.851)	(78.283)	(7.926)	0
Tilbageførsel ved afgang	0	823	682	0
Af- og nedskrivninger ultimo	(25.738)	(568.082)	(49.723)	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo	106.544	2.227.919	27.201	24.400

11. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter består af forudbetalte omkostninger.

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
12. Udskudt skat		
Immaterielle anlægsaktiver	216	324
Materielle anlægsaktiver	6.929	8.246
Gældsforpligtelser	(4.159)	(6.979)
Andre fradragsberettigede midlertidige forskelle	0	129
	2.986	1.720
Bevægelser i året		
Primo	1.720	
Indregnet i resultatopgørelsen	1.266	
Ultimo	2.986	

13. Andre hensatte forpligtelser

Posten består af hensættelse til tømning af slambede.

14. Reguleringsmæssige overdækninger

Reguleringsmæssige overdækninger stammer fra koncernens affaldsselskab.

Koncernens noter

	Forfald inden for 12 måneder 2016 t.kr.	Forfald inden for 12 måneder 2015 t.kr.	Forfald efter 12 måneder 2016 t.kr.	Restgæld efter 5 år t.kr.
15. Langfristede gældsforpligtelser				
Gæld til realkreditinstitutter	6.584	5.890	169.310	147.072
Bankgæld	1.268	1.268	8.491	0
Reguleringsmæssige overdækninger	10.721	15.104	8.607	0
	18.573	22.262	186.408	147.072

16. Reguleringsmæssige overdækninger

Reguleringsmæssige overdækninger stammer fra koncernens varmeforsyningsselskaber.

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
17. Anden gæld		
Moms og afgifter	1.068	1.098
Skyldig løn, A-skat, sociale bidrag m.m.	9.085	9.427
Andre skyldige omkostninger	13.767	11.679
	23.920	22.204

18. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter består af periodiseret omsætning.

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
19. Ændring i arbejdskapital		
Ændring i varebeholdninger	347	296
Ændring i tilgodehavender	(3.866)	(943)
Ændring i leverandørgæld mv.	(939)	19.019
	(4.458)	18.372

20. Eventualforpligtelser

Der henvises til note 2, som beskriver usikkerheden vedrørende fastsættelsen af de skattemæssige indgangsværdier på selskabets materielle anlægsaktiver, og den deraf afledte udskudte og betalbare skat.

Sønderborg Affald A/S

Selskabet har en affaldsleverance aftale med Sønderborg Kraftvarmeværk I/S på 55.000 tons affald årligt. Selskabet har en aftale med Aabenraa Kommune om, at Aabenraa Kommune skal levere 20.000 tons heraf.

Koncernens noter

Sønderborg Spildevandsforsyning A/S

Selskabets indtægter fra vejafvandingsbidrag er opgjort og indregnet i årsregnskabet efter samme metode som sidste år. Der er en række uafklarede forhold omkring metoden og beregningsmodellen, der gør, at der er risiko for at der vil komme reguleringer til de af Sønderborg Kommune afregnede vejafvandingsbidrag.

Nordborg Kraftvarmeværk A/S

Selskabet har indgået aftale om levering af energi til Østerlund Varme A/S, Havnbjerg Varmecentral, Nordborg Varmecentral og Langesø Varmecentral til og med 31. december 2017 i form af varmt vand og gas.

Selskabet har indgået aftale om køb af naturgas hos NGF Nature Energy A/S til og med 31. december 2017.

Østerlund Varme A/S

Der er indgået aftale omkring varmeleverancer til og med 2017.

21. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Bankgæld i hele Sønderborg Forsyning-koncernen er sikret ved pant i værdipapirer samt ejendommen Ellegårdvej 8, Sønderborg.

Den regnskabsmæssige værdi af pantsatte værdipapirer udgør 53.921 t.kr., og den regnskabsmæssige værdi af pantsatte ejendomme udgør 32.539 t.kr.

	<u>Hjemsted</u>	<u>Rets-</u> <u>form</u>	<u>Ejer-</u> <u>andel</u> <u>%</u>	<u>Egenkapital</u> <u>t.kr.</u>	<u>Resultat</u> <u>t.kr.</u>
22. Dattervirksomheder					
Nordborg Kraftvarmeværk A/S	Sønderborg	A/S	100,0	5.502	1.892
Sønderborg Affald A/S	Sønderborg	A/S	100,0	30.853	(1.545)
Sønderborg Forsyningservice A/S	Sønderborg	A/S	100,0	9.022	(1)
Sønderborg Spildevandsforsyning A/S	Sønderborg	A/S	100,0	1.925.253	14.381
Sønderborg Vandforsyning A/S	Sønderborg	A/S	100,0	164.767	632
Østerlund Varme A/S	Sønderborg	A/S	100,0	14.801	(439)
Sønderborg Vedvarende Energiforsyning A/S	Sønderborg	A/S	100,0	432	(68)
Nordals Fjernvarme A/S	Sønderborg	A/S	100,0	305	(195)

Modervirksomhedens resultatopgørelse for 2016

	<u>Note</u>	<u>2016 t.kr.</u>	<u>2015 t.kr.</u>
Administrationsomkostninger		(39)	(37)
Driftsresultat		(39)	(37)
Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder		14.831	15.664
Andre finansielle indtægter	2	96	633
Andre finansielle omkostninger	3	(51)	(17)
Resultat før skat		14.837	16.243
Skat af årets resultat	4	(2)	(136)
Årets resultat	5	14.835	16.107

Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2016

	<u>Note</u>	<u>2016 t.kr.</u>	<u>2015 t.kr.</u>
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder		2.150.937	2.136.106
Finansielle anlægsaktiver	6	<u>2.150.937</u>	<u>2.136.106</u>
Anlægsaktiver		<u>2.150.937</u>	<u>2.136.106</u>
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		95	13.267
Andre tilgodehavender		1.000	0
Tilgodehavende sambeskatningsbidrag		927	4.368
Tilgodehavender		<u>2.022</u>	<u>17.635</u>
Likvide beholdninger		<u>3.315</u>	<u>0</u>
Omsætningsaktiver		<u>5.337</u>	<u>17.635</u>
Aktiver		<u>2.156.274</u>	<u>2.153.741</u>

Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2016

	<u>Note</u>	<u>2016 t.kr.</u>	<u>2015 t.kr.</u>
Virksomhedskapital	7	209.325	207.700
Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode		72.279	57.448
Øvrige lovpligtige reserver		1.871.739	1.871.739
Overført overskud eller underskud		(1.510)	(1.514)
Egenkapital		<u>2.151.833</u>	<u>2.135.373</u>
Bankgæld		0	6.182
Gæld til tilknyttede virksomheder		672	5.304
Skyldig selskabsskat		3.745	6.858
Anden gæld		24	24
Kortfristede gældsforpligtelser		<u>4.441</u>	<u>18.368</u>
Gældsforpligtelser		<u>4.441</u>	<u>18.368</u>
Passiver		<u>2.156.274</u>	<u>2.153.741</u>
Usikkerhed ved indregning og måling	1		
Eventualforpligtelser	8		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	9		
Nærtstående parter med bestemmende indflydelse	10		
Transaktioner med nærtstående parter	11		

Modervirksomhedens egenkapitalopgørelse for 2016

	Virksomheds- kapital t.kr.	Reserve for netto- opskrivning efter indre værdis metode t.kr.	Øvrige lovpligtige reserver t.kr.	Overført overskud eller underskud t.kr.
Egenkapital primo	207.700	57.448	1.871.739	(1.514)
Kapitalforhøjelse	1.625	0	0	0
Årets resultat	0	14.831	0	4
Egenkapital ultimo	209.325	72.279	1.871.739	(1.510)
				I alt t.kr.
Egenkapital primo				2.135.373
Kapitalforhøjelse				1.625
Årets resultat				14.835
Egenkapital ultimo				2.151.833

Modervirksomhedens noter

1. Usikkerhed ved indregning og måling

I selskaberne Sønderborg Vandforsyning A/S og Sønderborg Spildevandsforsyning A/S er følgende afsnit om usikkerhed ved indregning og måling medtaget:

”Det er ved regnskabsaflæggelsen og afsættelse af udskudt skat lagt til grund, at udgangspunktet for opgørelsen af det skattemæssige grundlag for anlægsaktiverne svarer til de levetidsnedskrevne genanskaffelsestværdier, som blev opgjort til brug for den reguleringsmæssige åbningsbalance pr. 1. januar 2010.

Det er SKAT’s holdning, at det skattemæssige grundlag skal opgøres efter en tillempet DCF-model, som fører til lavere beløb. SKAT har efter en gennemgang af selskabets skattemæssige grundlag for anlægsaktiver reduceret de skattemæssige værdier for anlægsaktiverne. Selskabet har på linje med en række andre forsyningsselskaber påklaget SKAT’s afgørelse til Landsskatteretten.

I 4 principielle sager har Landsskatteretten givet SKAT medhold i, at de kan anvende en DCF-model, men kritiserede SKAT’s konkrete anvendelse af modellen.

Selskabet har ikke indregnet den udskudte skat baseret på SKAT’s værdiansættelsesprincipper, da ledelsen vurderer, at der på nuværende tidspunkt stadig er væsentlig usikkerhed forbundet med SKAT’s ansættelser, herunder den konkrete anvendelse af DCF-modellen. Usikkerheden medfører, at selskabet for nærværende ikke er i stand til at opgøre et beløb pålideligt med henblik på indregning.

Såfremt SKAT ender med at få medhold i sin afgørelse, vil der opstå forpligtelser for selskabet i form af en øget udskudt skat på 259,6 mio.kr., der – alt andet lige – over tid kan betyde en skattebetaling af samme størrelse.

Såfremt SKAT ikke ender med at få medhold i sin afgørelse, vil indeværende og tidligere års betalte skatter skulle reguleres som følge heraf, idet aktuel skat er indregnet på baggrund af SKAT’s afgørelse.

Da aktuel skat kan indregnes i selskabets priser via et tillæg eller fradrag til selskabets indtægtsramme, vil en øget skatteforpligtelse eller en regulering af allerede betalte skatter ikke få væsentlig indflydelse på selskabets økonomiske stilling.”

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
2. Andre finansielle indtægter		
Finansielle indtægter fra tilknyttede virksomheder	96	633
	96	633
	2016 t.kr.	2015 t.kr.
3. Andre finansielle omkostninger		
Finansielle omkostninger fra tilknyttede virksomheder	36	7
Renteomkostninger i øvrigt	15	10
	51	17

Modervirksomhedens noter

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
4. Skat af årets resultat		
Aktuel skat	2	136
	2	136

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
5. Forslag til resultatdisponering		
Overført til reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	14.831	15.664
Overført resultat	4	443
	14.835	16.107

	Kapital- andele i tilknyttede virksomheder t.kr.
6. Finansielle anlægsaktiver	
Kostpris primo	2.078.658
Kostpris ultimo	2.078.658
Opskrivninger primo	57.448
Andel af årets resultat	14.831
Opskrivninger ultimo	72.279
Regnskabsmæssig værdi ultimo	2.150.937

	Antal	Pålydende værdi t.kr.	Nominal værdi t.kr.
7. Virksomhedskapital			
Ordinære aktier	209.325	1	209.325
	209.325		209.325

8. Eventualforpligtelser

Selskabet er administrationsselskab i en dansk sambeskatning. Selskabet hæfter derfor i henhold til selskabsskattelovens regler herom fra og med regnskabsåret 2013 for indkomstskatter mv. for de sambeskattede selskaber og fra og med 1. juli 2012 ligeledes for eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytter for disse selskaber.

Modervirksomhedens noter

9. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Selskabet har kautioneret for Sønderborg Affald A/S' gæld til Jyske Bank. Kautionen gælder for alt mellemværende. Bankgælden i Sønderborg Affald A/S udgør 9.759 t.kr. pr. 31.12.2016.

10. Nærtstående parter med bestemmende indflydelse

Sønderborg Kommune ejer alle aktier i selskabet og har dermed bestemmende indflydelse på dette.

11. Transaktioner med nærtstående parter

I årsrapporten oplyses alene om transaktioner med nærtstående parter, der ikke er gennemført på markedsvilkår. Der er ikke gennemført sådanne transaktioner i regnskabsåret.

Anvendt regnskabspraksis

Regnskabsklasse

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for regnskabsklasse C (mellem).

Selskabet har med virkning fra 1. januar 2016 implementeret lov nr. 738 af 1. juni 2015 med tilhørende overgangsbekendtgørelse. Dette medfører ændringer vedrørende indregning og måling for årlig revurdering af restværdier på materielle aktiver.

Der skal fremover foretages årlig revurdering af restværdier på materielle aktiver. Selskabet har ingen væsentlige restværdier på materielle aktiver, ud over hvad der er henført til selskabets grunde. Ændringen foretages derfor i henhold til overgangsbekendtgørelsens § 41 alene med fremadrettet virkning som en ændring af regnskabsmæssigt skøn og har ingen effekt for egenkapitalen. Ændringen har ikke nogen beløbsmæssig effekt for resultatopgørelsen eller balancen for 2016 eller for sammenligningstallene.

Bortset fra ovenstående samt nye og ændrede præsenterings- og oplysningskrav som følge af lov nr. 738 af 1. juni 2015 er årsregnskabet aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når virksomheden som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå virksomheden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter, i takt med at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden og de virksomheder (dattervirksomheder), som kontrolleres af modervirksomheden. Modervirksomheden anses for at have kontrol, når den direkte eller indirekte ejer mere end 50% af stemmerettighederne eller på anden måde kan udøve eller faktisk udøver bestemmende indflydelse.

Konsolideringsprincipper

Koncernregnskabet udarbejdes på grundlag af regnskaber for modervirksomheden og dens dattervirksomheder. Udarbejdelse af koncernregnskabet sker ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter.

Anvendt regnskabspraksis

ter. Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, interne mellemværender og udbytter samt fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, udarbejdes i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis.

I koncernregnskabet indregnes dattervirksomhedernes regskabsposter 100%.

Kapitalandele i dattervirksomheder udlignes med den forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes nettoaktiver på overtagelsestidspunktet opgjort til dagsværdi.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på henholdsvis betalingsdagen og balancedagen, indregnes i resultatopgørelsen som finansielle poster.

Resultatopgørelse

Nettoomsætning

Nettoomsætning indregnes i resultatopgørelsen, når levering og risikoovergang til køber har fundet sted. Nettoomsætning indregnes eksklusive moms, afgifter og rabatter i forbindelse med salget og måles til dagsværdien af det fastsatte vederlag.

Årets udvikling i den takstmæssige over- eller underdækning indregnes i nettoomsætningen. Saldo for den takstmæssige over- eller underdækning optages som særskilt post i balancen.

Produktionsomkostninger

Produktionsomkostninger omfatter omkostninger, der afholdes for at opnå regnskabsårets nettoomsætning. I produktionsomkostninger indgår direkte og indirekte omkostninger til råvarer og hjælpematerialer, løn og gager samt af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver, der indgår i produktionsprocessen. Endvidere indgår sædvanlige nedskrivninger af lagerbeholdninger i posten.

Distributionsomkostninger

Distributionsomkostninger omfatter omkostninger ved salg af virksomhedens produkter, herunder reklameomkostninger, rejse- og repræsentationsomkostninger mv.

Administrationsomkostninger

Administrationsomkostninger omfatter omkostninger ved virksomhedens administrative funktioner, herunder løn og gager til medarbejdere i administration og ledelse, kontorholdsomkostninger, nedskrivninger af tilgodehavender samt af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver, der benyttes i administrationen af virksomheden.

Anvendt regnskabspraksis

Andre finansielle indtægter

Andre finansielle indtægter består af modtagne udbytter o.l. fra andre værdipapirer, renteindtægter, herunder renteindtægter fra tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder, nettokursgevinster vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle indtægter samt godtgørelser under acontoskatteordningen mv.

Andre finansielle omkostninger

Andre finansielle omkostninger består af renteomkostninger, herunder renteomkostninger fra gæld til tilknyttede virksomheder, nettokurstab vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle forpligtelser samt tillæg under acontoskatteordningen mv.

Skat

Årets skat, der består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Modervirksomheden er sambeskattet med alle skattepligtige dattervirksomheder. Den aktuelle danske selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud).

Balance

Immaterielle rettigheder mv.

Immaterielle rettigheder mv. omfatter takstrettigheder knyttet til fremadrettede udgifter knyttet til historiske pensionsforpligtelser opgjort pr. 1. januar 2009 over for nuværende og tidligere ansatte tjenestemænd i forsyningsvirksomheden.

Amortiseringen af de historiske tjenestemandspensioner kan indregnes i de fremtidige takster over for selskabets kunder. Denne legale ret er klassificeret som et immaterielt anlægsaktiv som følge af, at retten har en fremtidig nytteværdi for koncernen. Takstrettigheder amortiseres over 10 år.

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger, produktionsanlæg og maskiner samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde eller på anlæg under opførelse.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen og omkostninger til klargøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. For egenfremstillede aktiver omfatter kostprisen direkte og indirekte omkostninger til materialer, komponenter, underleverandører og lønninger.

Indirekte omkostninger i form af indirekte henførbare personaleomkostninger og afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver, der er anvendt i fremstillingsprocessen, indregnes i kostprisen baseret på det medgåede timeforbrug for det enkelte aktiv.

Anvendt regnskabspraksis

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af den forventet restværdi efter afsluttet brugstid, restværdien revurderes løbende. Tidligere blev restværdien opgjort på tidspunktet for aktivets ibrugtagen uden efterfølgende revurdering. I overensstemmelse med årsregnskabslovens overgangsbestemmelser revurderes restværdien af materielle anlægsaktiver alene fremadrettet, første gang pr. 31.12.2016.

Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Bygninger	10-75 år
Produktionsanlæg og maskiner	3-125 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-25 år

Forventede brugstider og restværdier revurderes årligt.

Materielle anlægsaktiver nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes og måles i modervirksomhedens regnskab efter den indre værdis metode (equity-metoden). Dette indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi.

Tilknyttede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi måles til 0 kr. Eventuelle tilgodehavender hos disse virksomheder nedskrives til nettorealiseringsværdi ud fra en konkret vurdering. Såfremt modervirksomheden har en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække den pågældende virksomheds forpligtelser, og det er sandsynligt, at denne forpligtelse vil blive aktualiseret, indregnes en hensat forpligtelse målt til nutidsværdien af de omkostninger, det skønnes nødvendigt at afholde for at afvikle forpligtelsen.

Nettoopskrivning af kapitalandele i tilknyttede virksomheder overføres i forbindelse med resultatdisponeringen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris, opgjort efter FIFO-metoden, eller nettorealiseringsværdi, hvor denne er lavere.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Nettorealiseringsværdi for varebeholdninger opgøres som forventet salgspris med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der skal afholdes for at effektuere salget.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi, med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Anvendt regnskabspraksis

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Værdipapirer og kapitalandele

Værdipapirer indregnet under omsætningsaktiver omfatter børsnoterede obligationer og kapitalandele, der måles til dagsværdi (børskurs) på balancedagen.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante beholdninger og bankindeståender.

Udskudt skat

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser, hvor den skattemæssige værdi af aktiverne opgøres med udgangspunkt i den planlagte anvendelse af det enkelte aktiv.

Andre hensatte forpligtelser

Andre hensatte forpligtelser omfatter forventede omkostninger til tømning af slambede.

Andre hensatte forpligtelser indregnes og måles som det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for på balancedagen at afvikle forpligtelserne. Hensatte forpligtelser med forventet forfaldstid ud over et år fra balancedagen måles til tilbagediskonteret værdi.

Gæld til realkreditinstitutter

Gæld til realkreditinstitutter i form af prioritetsgæld måles på tidspunktet for lånoptagelse til kostpris, der svarer til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. Efterfølgende måles prioritetsgæld til amortiseret kostpris. Dette betyder, at forskellen mellem provenuet ved lånoptagelsen og den nominelle værdi, der skal tilbagebetales, indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden som en finansiel omkostning ved anvendelse af den effektive rentes metode.

Andre finansielle forpligtelser

Andre finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi.

Over- og underdækninger

Saldo for reguleringsmæssig over- og underdækning indregnes under henholdsvis gældsforpligtelser og tilgodehavender med modpostering i resultatopgørelsen under nettoomsætning. Saldoen udgør det beløb, som virksomheden forventer at tilbagebetale eller opkræve i kommende års takster målt til nutidsværdi. Udgangspunktet for opgørelsen er indeværende og tidligere års opgørelse af faktiske indtægter og omkostninger i forhold til virksomhedens foreløbigt indregnede beløb, som virksomheden har opgjort pr. balancedagen i henhold til Varmeforsyningsloven og lovgivningsmæssig prisregulering i "hvile i sig selv"-selskaber.

Tilgodehavende og skyldig selskabsskat

Aktuelle skatteforpligtelser eller tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, der er reguleret for betalt acontoskat.

Anvendt regnskabspraksis

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under forpligtelser omfatter modtagne indtægter til resultatføring i efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Pengestrømsopgørelsen

Pengestrømsopgørelsen viser pengestrømme vedrørende drift, investeringer og finansiering samt likviderne ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme vedrørende driftsaktiviteter præsenteres efter den indirekte metode og opgøres som driftsresultatet reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital og betalt selskabsskat.

Pengestrømme vedrørende investeringsaktiviteter omfatter betalinger i forbindelse med køb, udvikling, forbedring og salg mv. af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Pengestrømme vedrørende finansieringsaktiviteter omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af virksomhedskapital og omkostninger forbundet hermed samt optagelse af lån og afdrag på rentebærende gæld.

Likvider omfatter likvide beholdninger med fradrag af kortfristet bankgæld.